

DĚTSKÁ KLINICKÁ PSYCHOLOGIE

INFORMACE O OBORU

JEDNÁNÍ MZ ČR
23.5.2016

Karolína Malá, Hana Jahnová

Obecný úvod vzdělávání v oboru klinická psychologie v ČR

vzdělávání probíhá následujícím způsobem:

- ❑ profese – **psycholog ve zdravotnictví**, délka vzdělávání je 5 let; kvalifikace – absolvování jednooborového bakalářského a magisterského studia psychologie, akademický titul Mgr. (nebo PhDr.) a absolvování akreditovaného kvalifikačního kurzu „Psycholog ve zdravotnictví“;
- ❑ pozice psycholog ve zdravotnictví je vzdělanostní předstupeň klinického psychologa
- ❑ psycholog ve zdravotnictví pracuje pod odborným dohledem klinického psychologa

Obecný úvod vzdělávání v oboru klinická psychologie v ČR

- profese - **klinický psycholog** – délka vzdělávání je 10 let; kvalifikace – viz podmínky psychologa ve zdravotnictví spojené s absolvováním vzdělávacího programu specializačního vzdělávání v oboru klinická psychologie;
- profese - **dětský klinický psycholog** – viz dále

Jaká psychologická péče je v rámci zdravotnictví nabízena

- v rámci zdravotnictví, ve státním i soukromém sektoru pečuje o dětské i dospělé pacienty klinický psycholog/dětský klinický psycholog
- klinický psycholog musí být registrován na Ministerstvu zdravotnictví ČR, v rámci Oddělení uznávání kvalifikací a registru, které sídlí v objektu NCO NZO v Brně; zde je spravován Registr zdravotnických pracovníků
- veřejný náhled registru umožňuje vyhledat registrovaného klinického psychologa, www.nconzo.cz/registr; pokud zde hledaný klinický psycholog není uveden, nesplňuje podmínky profese klinická psychologie a není klinickým psychologem
- dětský klinický psycholog není zvlášť registrován v rámci Registru zdravotnických pracovníků; ověřit si, zda je klinický psycholog i dětským klinickým psychologem je aktuálně možné přímo u PhDr. Karolíny Malé, e-mailový kontakt je karolina.mala@pld.cz
- klinický nebo dětský klinický psycholog, který pracuje mimo zdravotnictví, např. ve školství, v poradenství nebo v rámci živnostenského zákona na živnostenský list za úplatu, nemůže používat označení klinický nebo dětský klinický psycholog, mimo zdravotnictví ztrácí právo prezentovat se jako zdravotnický pracovník (KP, DKP, psychoterapeut)

Úvod do oboru dětská klinická psychologie

Dětský klinický psycholog

≠ každý psycholog pracující s dětmi

≠ dětský klinický psycholog pracující na dětské psychiatrii, většina pracuje v somatických oborech nebo ve vlastních ambulancích

- klinická psychologie (KP) = samostatný obor
- dětská klinická psychologie (DKP) = navazující obor

Vzdělávání DKP

Specializační vzdělání v DKP:

- profese - **dětský klinický psycholog** – délka vzdělávání – 10+2, celkem 12 let; kvalifikace - viz podmínky klinického psychologa spojené s absolvováním vzdělávacího programu specializačního vzdělávání v oboru dětská klinická psychologie
- paralelně s KP i DKP lze: funkční specializace v **psychoterapii**

Specializační vzdělávání v DKP

- právní úprava: Věstník MZ ČR č. 10/2010
- zákon č. 96/2004 Sb.
  - i dle sdělení MZ ČR pro klinické psychology nevyhovující, přesto status quo
- zakladatelka PhDr. Dana Krejčířová,
- první atestace proběhly v roce 2008
- kontakt aktuálně PhDr. Karolína Malá
- motivace – vzdělávání probíhá při IPVZ v Praze, je funkční a kvalitní svým obsahem. Zájemci o obor jsou hlavně vysoce osobně motivovaní, formální motivace nulová

Specializační vzdělávání v DKP

- cíl nástavbového oboru - zajistit vysoce kvalifikovanou péči o děti raného věku a děti s vážnými vývojovými a psychickými poruchami;
- běžná praxe (běžné poruchy chování a lehčí psychické poruchy apod.) je v kompetenci klinického psychologa

Profil absolventa DKP

- prohloubení a rozšíření kompetencí + získání zvláštní specializované způsobilosti
- děti do 3 let věku s těžkým vývojovým nebo kombinovaným postižením
- vážné psychické poruchy (autistické spektrum, poruchy psychotického okruhu atd.);
- diferenciální diagnostika u dětí s vážnými poruchami v praxi medicínské a medicínsko – sociální i medicínsko - forezní
- specializované psychoterapeutické vedení dětí + systematická psychoterapie opřená zejm. o vývojové aspekty
- děti se zdravotním ohrožením, vývojovými poruchami, poruchami přizpůsobení, atd.
- neodkladná specializovaná péče u psychických krizí a traumat u dětí
- dětské klinické poradenství, rehabilitační či reedukační psychologické postupy
v rámci zdravotní péče o děti
- konsiliární, dispenzární a posudková činnost
- vedení zdravotnických zařízení pro děti

Uplatnění dětského klinického psychologa

Uplatnění:

- v somatických oborech, na samostatných klinicko – psychologických oddělení nemocnic, v ambulantních sdružení, v komunitních centrech nebo v nestátních zdravotnických zařízeních, tzn. v privátní praxi
- KP i DKP přijímá pacienty bez indikace lékaře – viz zákon č. 369/2011 Sb. a zákon č. 96/2004 Sb.
- pracuje samostatně a nese samostatně za svou práci zodpovědnost
- diagnostikuje a musí stanovovat diagnózy (už jenom pro výkaznictví ZP)

Současný stav

Současný stav asi:

- celkem 75 atestovaných DKP aktivně působících
- zhruba 30 v přípravě

DKP dle regionů

(vč. DKP v přípravě)

Velká města:

- Praha: 63, z toho 61 atestovaných
- Brno: 8, z toho 7 atestovaných
- Plzeň: 3, z toho 3 atestování
- Olomouc: 3, z toho 2 atestování
- Ostrava: 4, z toho 4 atestování
- Hradec Králové: 2, z toho 1 atestovaný
- Ústí n/Labem: 1, z toho 1 atestovaný
- České Budějovice: 2, z toho 2 atestování

DKP dle regionů

vč. DKP v přípravě

Regiony:

- StředníČ: 6, z toho 4 atestovaní
- SČ: 4, z toho 1 atestovaný
- JČ: 4, z toho 3 atestovaní
- ZČ: 6, z toho 2 atestovaní
- VČ: 2, z toho 1 atestovaný
- SM: 11, z toho 6 atestovaných
- JM: 10, z toho 8 atestovaných

Příčiny malého počtu DKP

- legislativní ukotvení oboru – nevyhovující rámec vzdělávání – zákon č. 96/2004 Sb. (neřeší navazující obory), přechod do zákona č. 95/2004 Sb. projednáván, ale nerealizován
- úhrady zdravotních pojišťoven nereflektují specializaci v DKP – chabá motivace zaměstnavatelů a zřizovatelů ZZ (málo DKP v nemocnicích, nedostatečná motivace ambulantních KP k atestaci z DKP)

Ke strategii reformy psychiatrické péče

□ skutečně nedostatečný počet DKP, dlouhé objednací termíny

8 klinických psychologů na 100 tis. obyvatel – údaj stále oficiálně uváděný; aktuálně v rámci Strategie reformy psychiatrické péče je navrhováno zvýšit počet klinických psychologů na dvojnásobek současného stavu, tj. 20/100.000 obyvatel (z toho 7 dětských klinických psychologů)

Ke strategii reformy psychiatrické péče

- pokračovat a podporovat dlouhodobou spolupráci s dětskými psychiatry - můžeme přispět návrhy a nápady, spolupráce je nezbytností - reálně ale spíše založena na osobních kontaktech (fungují, ale nejsou systémovým řešením)
- práce a péče DKP i v dalších oborech medicíny - více by vyhovovala koncepce „Péče o duševní zdraví dětí a dorostu“, máme-li se s úkolem, potažmo s reformou, cítit identifikováni
- v rámci komunitní péče malá propojenost práce odborníků různých klinických oborů (dětský psychiatr - dětský neurolog - DKP - logoped - dětská rehabilitace - oční lékař - foniatr.....), rodiče se pak ve výsledcích obtížně orientují - často různé dg. současně z různých pracovišť; nelze jednoduše zastřešit rozšířenou psychiatrickou ambulancí, která by všechny tyto odborníky zaměstnala

Děkujeme za pozornost

Kontakty:

- ❑ PhDr. Karolína Malá, karolina.mala@pld.cz
- ❑ Mgr. Hana Jahnová,
jahnova.akpcr@seznam.cz

AKP ČR

www.akpcr.cz